

TEVYNĖ

Organas Susivienijimo L. A.

N. 20 Philadelphia, Pa. Geguzio 18 diena 1901 m. metas VI.

NEDELINIS LIETUVISZKAS LAIKRASZTIS ISZEINANTIS KAS SUBATA.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

THE WEEKLY.

"TEVYNĖ" "FATHERLAND"

Organ of the Lithuanian National Alliance.

PUBLISHED EVERY SATURDAY
at 31 N. 9th str. Philadelphia, Pa.

Subscription \$1.00 per year.

Publisher Rev. A. Kaupas.

All communications should be addressed:
Rev. A. Kaupas 114 Theodore str.
Scranton, Pa.

ADRESAI.

Susivienijimo L. A. centralizkos vyriausybės.

Prez. kun. Kaupas 114 Theodore str.
Scranton, Pa.

Vice-prezidentas: A. Daniseviczius
630 W. Centre str. Mahanoy City, Pa.

Kasierius: K. Radzeviczius
121 E. Centre str. Shenandoah, Pa.

Sekretorius: T. Astramskas,
31 N. 9th. str. Philadelphia, Pa.

Peržiūrėtojai kasos: Rev. A. Milukas
Shenandoah, Pa.

S. Pranis, Newark, N. J.

XVI S. L. A. seimas prasides 21 geguzio 10 valanda isz ryto ant sales F. Kuncos, 88 E. Market st. (szale Lehigh Valley's dipo) Wilkes-Barre, Pa. Tenpat delegatai atras vieta apsigyvenimui.

K. A. Kaupas prez.

Zinios isz pasviecio.

Maskolija.

Terpsieniuose Maskolijos prasiplatino sziuom laik agitacijos priesz rēdą ne tik tarpe apszviesteniųjų luomų, bet tarpe darbininkų pabriuose ir tarp ukininkų.

Valdžia maskolijos stebėdamasi platesnių maisztų del mažiausių kame pažvalgų areštavoje gyventojus didem visur skaitliuje.

Raszta siuncziami į užrubežį, visi tampa tidarinėti ir peržiūrėti, neperleidžia neatidarę gromatas net diplomatų. Isz priezasties tokios revizijos tokios, daugumas gromatų nedaaina rankas tų, į kuriuos raszytos esti gromatos.

Ciesorius Maskolijos žada palengvint bausmę studentams iszvarytiems į kariumenę. Pavelyta busę jiems eiti vėla į mokslus.

Maskolijos karės ministeris Karapatkinas apdyrbo plianą kad Maskoliją su Siberija reikia surysztį slaptingai sądarios rysziu teip, kad del užlaikimo Serbijos armijos duosenti į pagelbą pinigų; tai ir ant Serbijos isztisą kontrolę turēsenti Maskolija.

Teipgi Maskolija gatavojasi pajiegosna ant jurių Tykojo Oceano, ir ten pasiuntė 8 laivus.

Mandžurijoje, divizija maskoliszkų kareivių po vadovyste jen. Zarpekio turėjo apie 20 susirėmimų su kiniais; tuomi laik kriūtę yra apie 25 kareiviai, 7 aficierai, sužeistų yra 61, isz tarpu kurių 2 aficierai sunkiai numirė.

Skyrius tas maskoliszkos kariau-

nos, iszvaikė kinus į visas szalis.

Vieszpatystės Europos jau pamažina kontribnciją reikalaujamą nuo Kinijos; dabar reikalauja 450.000.000 taelių su iszligoms: kad butų liuosybė įžengimo be muitų į kiniszkus portus visiem svetimzemiszkiam pirkliams, tai tad dą palauksę maloniai netesanczios kontribucijos iszmokėjimo.

ZINIOS ISZ AMERIKOS.

Maisztai Detroit'e, Mich.

Žmogelis koks Tam. Bawden laikė atviras prakalbas ant ulyezių prieszais bagoczius, kad jie už savo turtus nemoka mokesztų randui.

9 Geguzio vakare, didė žmonių minė klausė susirinkę kalbėtojo iszaiszkiniimų; 10 gi dieną vakare atvažiavęs savam vežimukije į centrą miesto, rado žmonių jo laukenczių gana daugel, bet palicija kalbēt jam centre nedaleido, tas traukēs ant kitos ulyezios, o paskui jį visa kaip debesis minė žmonių virsz 10,000 ējo.

Palicijantai ant duoto paliepimo palicijos virszininko, jau pradėjo kazokiszkubudu susirinkusius vaikint, kad nežine kas paliaido akmeniu į palicijantus, po to palicija susidedanti isz pėkszezių ir raitų, griebēs susirinkusius iszvaikint. Žmones kada nenarėjo klausit, del pagazdinimo, szovė palicijantai į virszų. Ant atsakymo demonstrantai mete į juos akmenais, o gyventojai aplink tą vietą gyvenanti isz virsz per langus mētē ant palicijos kas kuomi turėjo.

Palicija minę negalėdama iszvaikint, atsigabeno paipas ugnegeszių, ir kada užtaisę pradėjo joms lieti ant demonstrantų, tadą pataikė iszskirstint.

Majoras pribuvęs, pradėjo teisintis kad nežinojo nieko ką palicijos virszininkai darė.

Tuose maisztų sukylimuose, sužeista 22 ypatos, palicijantai 5.

Amerikoniszka firma J. P. Morgan ir Co. užpirko liniją laivinę „Leyland“ į kur priguli 65 laivai, teipgi to pati firma nupirko liniją laivinę „Red Star“.

Amerikoj Suv. Val. krutėjimas pirklystėje, atkreipia akį Anglijos, nes gal pralenks Angliją visame ant rinkos turgaus.

Pirmiaus buvo Anglija szaltinis iszleidimo anglių į kitas szalis didžiausias, ir kas kartas augo; paskutiniuose metuose Anglijos rinka pradėjo mažintis, o Suvienytų Valstijų Amer. didintis.

Laikraszcziai pranaszauja, kad netolimoje ateitei, Suv. Val. Amer. Angliją pralenks.

Organizacija apsaugos gyvasties po vardu „Select Friends“ subankrutijo.

Toji organizacija buvo pigiausia, bet kad mirimų per daugel pakliudę, tai organizacija netesėdama posmertinės iszmo-kēt, turėjo bankrutit

Susivienijimas L. A. teiposgi apsaugos gyvasties organizacija, ir mokestis per metą yra pigi, taigi reiktu pinigų sudėtus del po smertinių ant niekų neiszduoti, o tuomi kuogaliausiai stįprinti vienintėlią mus organizaciją.

Wilkes Barre, Pa. Daugybė žmonių susirinkę į parapijinę bažnyčią „Szvento Iszganytojo“ prisiekė nenaudoti svaigiančių gėrymų.

Prie prisiegos ējo mergaicių apie 100 baltai pasirėdžiusių poromis, po tam vaikai, suaugę ir seni.

Prisisiegą davė vietinis klebonas kun. Curran.

Lenkiszki kunigai skabriai ruosziiasi apie iszlaikymą tėviniszkoje kalboj bažnyčioje pamokslų, kuriuos buvo paliepę du vyskupai garsint angliszkoje kalboje.

Vyskupai kad ir kas žin kaip norėtų, kad pamokslai but angliszki, lenkus prie to neprivers, nes visi isz vien laikosi.

Toks padavadyjimas dviejų vyskupų, atkreipė ant lenkų klausymą prie reikalavimo net lenkisko Amerikoje vyskupo.

Jau kartą reikalavo lenkai savo vyskupo, tada nelaimėjo, bet ir dabar sunkus laimėjimas delto, kad viskas stovi czion airiszkių vyskupų rankose, o jie iszleist isz po globos savo nenorėdami, periszka-dis reikalavimam lenkų Ryme.

Nemainikaukite tikras pravardes.

Priceburge, Pa., tapė iszrinktas

vienas lenkas Jonas Krzyżanowski ant urėdninko, o jis savo pravardę pėndirbęs ant Crushank. Airiai už tą dalyką apskundė lenką, ir sustabdė tokiu budu lenkui žengti prie slūžbos.

Kito lenko tapo atmesta aplikacija ant policijanto delto, kad jis savo lenkiszką pravardę permainė ant „Miler“.

Philadelphia, Pa. — Diena 6 ir 7 gegužio atsilankė į Philadelphiją keli lietuviszki kunigai: isz Scranton, Pa. kun. Kaupas, isz Brooklyn, N. Y. kun. Varnagiris, isz Mahanoy City, Pa. kun. Pautienius del pagelbėjimo vietiniam kun. Kaulakiui klausyti iszpažintį.

Tomis dienomis nemažai Philadelphios lietuvių atliko iszpažintį bažnyčioje szv. Traicės.

— Geg 9 d. naktį Vladislovas Ivanauckas dyrbo Atlantik Gazo kum. dirbtuvėi, truko paipa, ir garas api-porino bjauriai rankas ir burną.

Draugystės szv. Petro ir Povilo daktaras Savickas, apžiurėjęs kaip reikia, nusiųst liepė į Pensylvanijos lignonbutį.

— Kriauczių darbai eina gana gerai, nespėja apsiut.

— Cigarų darbai buvo visai sustokavę, bet girdima kad pradēsę vėla dirbti.

— Dar į pavasərį daugel namų senų griauja, o stato naujus, bet del darbininkų yra aitrų, nes kantraktieriai viską apėmę, duoda darbininkams mokestį apskustą.

— Isz Philadelphijos laivai iszgabena labai daug jauczių ir avių į Angliją. Priszizurint į tokią daugybį gyvulių iszgabenamų isz Amerikos į Europą, reikia nusidyviti isz turtų, kad tiek daug gali priauginti gyvulių ir kitų gėrybių.

Vel su izdavėju prova.

„Saulės“ 36 numerije randame žinę, kad apskundė izduotoją „Saulės“ p. Baczkauską pas skvajerį kok-sai p. Matuseviczius už apszmeižą, kurioje nebuvo nei vardas nei mie-

stas paminėtas.

Mat, nuo pradėjimo su laikraszcziai provas varinėt Philadelphijoje su „Saulės izduotojum, tai jau buvo dar po to provos Chicagoje „Lietuvos“ su kun. Krauczunu, „Vienybės“ su Pittstoniecziais, „Vilties“ su Minersviliiecziais, ir dar vel kaleiną padarė kas ten ant „Saulės“ izdavėjo.

Ką padaryti kad žmones į provas dar greitai szoka, jų vale, nes Potsville's lojeriai teipgi laukia kad butų daugiau provų, o be provų juk ir lojeriams duonutės kiek reikia negalėtų užtekti, nes biznis ir provose, bet tik del lojerių, o be jų juk prova jokia negali buti.

Nėra pritarimo.

Laikrasztis „Katalikas“ patalpino užmanymėlį korespondento isz Mahanoy City, Pa. apie reikalingumą kasdieninio lietuviszko laikraszczio. „Saulė“ aprokavus visus kasztus iszleidinėjimo tokio laikraszczio, padavė savo iszreiszkimą, kad da per anksti mums jieszkot tokio laikraszczio, kadagi dar nedėlinius mažai kas skaito.

Niekas isztiesų nenorės tiek daug kasztų pakrėsti ant tokio laikraszczio, pasitikint kaip ant sausmeczio vaisių, nes sausumu dą tarpe lietuvių tokia, kokia buvo tėvynėje 1868 metuose. Sausumos laikuose jokis diegialis prigulincziai nebujoja, bet tik skursta; tai ir laikrasztis nors pradėtų iszeidinėt, bet del sausumos abonentų, turėtų vysti, nokti ir greitai nukristi.

Pritarėju užmanymui, vargiai kas norės buti.

Du Misijonieriai.

Dar per dvi nedėli buvojo Philadelphijoje vokiecz-katalikų szv. Liudviko bažnyčioje 2 misijonieriai vokiecziai, vienas jau gerai apsenęs, antras apie 45 metų amžiaus.

Per vieną isztisą nedėlią lankėsi bažnyčioje tik moteris, o per kitą vyrai.

Tie žmones garsino puikius pamokslus teip, kad kurs girdėjo anų

kunigų žodžius, tai juos giliai į širdį užkavojo teip, kad kol bus gyvas neužsimirsz.

Girtuokliavimą kada išguldė, kartais žodžiai išsirodė net prieš nusizipsojimo, bet galop tokiais pasirodė šviesiais, tokiais pamokinančiais, kad gėrovui gerent gal nevienam sžmekstels ant ilgai parodytų kunigų praktika, kaip kur pasisaugoti prieš gėrymų idant nepadarų nuopuolį sav ant turto, sveikatos ir dvasės.

Pamoksluose savo, jie išguldė netikumą ir naudą pasipylusių sviete kruvinųjų pirmiausiai ir dabar vainų.

Senis misijonoras buvo kariumenėje Vokietijos kapelionu laike prancuziskos karės, ir tas žmogus išrodė žvėriszką kariską pasiutimą. Vienas paszautas kareivis szaukėsi pagalbos, jis kraujuose paplukęs, szaukia vandens laszą priduoti, suvilgint alpstancio burną, sztai kitas atbėgęs su bagnietu tiesiog dure per širdį, ants nelaimingas užbaigia gyvastį prieš pagalbos bagnieto. Išvadžiodams senis netikumą politikos, politikos kurią dar vadina civilizacijos laikais, tarp kitko sakė: „Vadinasi save karvedėjai krikszczioniskais civilizatoriais; karvedėjai yra pagoniskais civilizatoriais o ne krikszczioniskais; jie laistindami kraują nekaltų žmonių, tik gėdą daro visam krikszczioniskam vardui.“

Visame laike tų dviejų nedėlių, misijonieriai per pamokslus szaukė žmones prieš spaviednės be pinigų ir kortelių, jie szaukė prieš spaviednės kad ir per 20 metų nebusius. Žmonių kas dien rytas ir vakaras prisi-rinko pilnutėlė bažnyčia.

Tose dienose lankėsi ir iš tarpo lietuvių nekuri bažnyčioje szv. Liudviko o labjusiai klausyti pamokslų kuriuose gyvenimą nuo mažens ik pasenusiam amžiui žmogaus, kuo aiskiausiai išgvildeno atskirent blogą nuo gero, parodant budą kuriuomi gali prasilenkti nuo papuolimo į silpnybę.

Tegul tie du seni misijonieriai gy-

vuoja ik žylai senatvei garsindami žmonėms naudą tikybos ir krikszczioniskos doros. S. M.

Aukos izšleidimui rasztų vysk. M. Valancziaus.

Ant Jubilejnio vysk. M. Valancziaus rasztų izšleidimo priėmiau sekanczias aukas:

Kun. A. Milukas ir K. Radzeviczius surinko Shenandoah'rij ir pridavė 22 bal. \$27.00.

Kun. A. Milukas New-England'o valstijose surinktus pridavė 22 balandžio 44.80.

Kun. S. Pautienius Mahanoy City surinktus (priskaitant \$5.00 nuo baliu bažnytinio choro) prisiuntė 22 bal. 30.70.

Kun. S. Pautienius, Mahanoy City surinktus prisiuntė 22 balandžio 27.70.

S. Pranis Newark'e surinktus pridavė 25 balandžio 8.25.

Kun. A. Milukas Gilbertone, Mahanoy Plane ir Maisville'j surinko 76.50.

Kn. J. V. Kudirka Hazleton'e T. Raulinskas ir J. Žibucziū surinktus prisiuntė 29 balandžio 12.50

A. Mikalauckas Lawrence Mass., sukalektavotus prisiuntė 29 balandžio 5.45.

Kun. J. Kuras, Forest City, Pa., paaukavo 15.00

D-rė szv. Jurgio Muczelniko Forest City, Pa., paauk. 60.00.

D-rė szv. Jurgio Kareivių Eorest City, Pa. paaukavo 10 00.

Kun. A. Milukas iš visur sukalektavotus pridavė 6 geg. 47.00.

išviso \$364.90
pirmiau buvo 1.142.90

Iki 7 geguzio priėmiau \$1.507.80.

P. A. Mikalauckas paaiszkina, kad tarp \$28.00, jo prisiųstų iš So. Boston, Mass., 9 balandžio, \$25.00 yra paaukati Vytauto draugystės.

Su guodone

V. J. Stagaras, Izd.

Susivienyjimo reikaluose.

Leviston, Me. Geguzio 10 diena 1901. Męs draugystės szv. Baltramiejaus sąnariai prigulėdami į Susivienyjimą, ir negalėdami siųsti delegatą iš priezastės tolumo, su keletu žodžių atsiszaukiam į Seimą XVI S. L. A.

Gavę atsiszaukimą nuo 11-tos kuopos iš Waterbury, Conn. kas link izšmetimo dviejų sąnarių Domimijonaiczio ir Tereilo, vienbalsiai izšreiszkiam teip:

Centralizskas komitetas kad izšbraukė tuos du vyru iš Susivienyjimo, tai tik suvisai juos bereikalo nebraukė, ir kaip 11-ta kuopa sako jog be kaltės likosi izšbraukti, tai mes netikime tuomi.

Taigi ten kokia nors kaltė buvo, ir Centr. Komitetas visgi turi davadus delko izšbraukė, todėl mes prieš to visai nesikizam.

Susivienyjimas koku buvo ik dabar, yra mumis geras, ypatingai kad guodoja krikszczionybę ir katalikystę, mes budami katalikais, norime ir pasilikti katalikais pildindami konstitucijos istatymus ant kurių prisi-rasydami pristojom.

Valnamaniai jeigu nenori szitokio Susivienyjimo koku jis dabar yra, tegul tveresi kitą, o mumis geras dabartinis.

„Tėvynė“ tegul iszeidinėje ne mēnesinis kaipo organas, bet kas nedėlia kaip dabar iszeina.

Liektimės su guodone linkėdami XVI Seimui kuo geriausios kloties ant naudos mus Susivienyjimo ir lietuystės.

Varde visos draugystės pasira-szom.

A. Jonaitis, prez.
J. Dragunas, sekr.
S. Leonas, kasier.

Protestas.

Męs, žemiau suraszyti, 25 sąnariai kuopos No. 52 (Minersville, Pa.), persikėlėme prieš knygyno vyskupo Valancziaus ir reikalaujame, kad męs butume tuojau pagarsinti „Tėvynėje“, ne kaipo sąnariai 52-os kuopos,

bet kaipo sąnariai knygyno Valancziaus.

Antanas Kalczinskas, Adomas Lukszaitis, Magdė Lukszaitienė, Vincas Marazas, Elzbieta Marazienė, Antanas Kamarauckas, Kazimieras Beniuszis, Mikas Grabauckas, Konstantas Rudaitis, Antanas Matuseviczius, Juozas Jarauckas, Ona Jarauckienė, Juozas Jarauckas, Petras Jarauckas, Kazys Szmerauckas, Katrė Szmerauckienė, Kazys Vasiliauckas, Monika Vasiliauckienė, Martinas Bendinckas, Agota Bendinckienė, Katrė Stemplienė, Juozas Szileika, Mykolas Roczkus ir Vincas Kancierius.

Tokiu budu drauge su anais asztuoniais sąnariais, pagarsintais „Tėvynės“ No. 18, knygynas vysk. Valancziaus Minersville, Pa. skaito 33 sąnarius.

Protokolas Susiv. kasos globėjų.

Peržiūrėję Susiv. sekretoriaus ir kasieriaus knygas mes radome, jog Susiv. kasoje pinigų yra:

Pagal ypatingų seimo paskirtų knygomis peržiūrėtų delegatų (pp. Rinkevičiaus ir Mikolainio) pas kasierių \$2.369.81

Pas p. Danisevicių skola 934.37
„ Dr. Graiczuną 100.00

izs viso \$3.404.18

Seimo paskirtieji peržiūrėtojai neįtraukė į savo protokolą sekanczių pinigų:

Ant stipendijos kun. Burbos 25.00
„ Emigrantų namo 17.46
„ Lietuviszkos vėliavos aukos Brooklyno par. 6.50
„ Spaustupės pinigų 15.80
„ „ „ 17.00

Taigi per seimą pinigų Susiv. turėjo izs viso \$3.485.94

Po seimui iki 1 d. gegužio 1901 m. įėjo į kasą 3.283.42
„ izsmokėta izs kasos 2.880.38

Po XV seimui iki 1 d. gegužio atliko pinigų 403.04
Už ženklelius iki 1 d. geguž. kasier. pridavė 69.45

Taigi iki 1 d. geguž. 1901 gryno pelno buvo \$472.49

Izs viso iki 1 d. gegužio Susiv. turto pinigais buvo 472.49
\$3.958 43

Sztai rokunda ineigos ir iszeigos izs Susiv. kasos pagal mėnesius:

Iueiga	
1900 m. Spalių mėn.	\$525.03
„ „ Lapkritij	61.30
„ „ Gruodij	26.50
1901 m. Sausij	1.579.87
„ „ Vasarij	86.50
„ „ Kovo	138.52
„ „ Balandij	865.70

Iszeiga	
1900 m. Spalių mėn.	\$569.00
„ „ Lapkritij	297.45
„ „ Gruodii	494.03
1901 m. Sausij	268.12
„ „ Vasarij	130.68
„ „ Kovo	719.30
„ „ Balandij	401.80

Peržiūrėjus su advokatu Pottavillės court'o kasieriaus kauciją radome, jog kauciją už kasierių yra užtatę po \$5,000 du turtingesniejie Shenandoah vertelgos, beje p. V. Szneideris ir J. Bradley, kurie yra verti po kelioliką tukstanczių doler. Kasieriaus kaucija padėta recorderio office po No 361, March T. 1900, judgt. Bond., Chas Radzievicz defendant, Lithuanian Alliance of America plaintiff.

Kasos globėjai
Kun. A. Milukas
S. Pranis.

Yvairios žinios.

GRABE VAGIS.

Vengrijoj ant mažos gelžkelio stotės, dviesia kaiminiszkie žmones atneszė buk tusczią grabą ant stacijos, ir praszė isziųst izs Hurkulesbado į Pesztą.

Pacztorius priėmęs grabą, nepažiūrėjęs ar tikrai tusczią, užrakino priesz naktį ruime kur stovėjo kasa su pinigais.

Anksti ryto, atėjęs pacztorius, įėjęs į rumą rado antvožą nukelta ir grabą tusczią, apsižvelgė, kad kasos duris atmuztos, pinigai izsimti. Poto suprato, kad du kaimiszkie atneszė grabą su įguldytu vyru, kurs kaktį keldamasis grabą atidarė ir pinigis izsvogė.

JEZUITAI PRALAIME.

Vengrijoje mokslainėse daugiausiai užima dą ir dabar profesorių vietas kuningai zokoninkai Benediktinai, Pijorai ir Cistersai, teippat

kaip kad buvo senovėje Lietuvoj. Žmones szalies Vengrijos gana užsi-ganėdinę izs mokintojų zokoninkų, nes jie mokina jaunuomenę tinkancziai, moksliszkie.

Zokoninkams jezuitams kaip ir visur rupėjo dasigaut į mokslaines, bet ant tuscziio viskas tas nuėjo.

Klausemburgo yra skyrius, kur mokina jaunuomenę zokoninkai Pijorai, ten vyskupas sumislijęs perstatė, kad del izguldinėjimo religijos butų priimti zokon. juzuitai. Direktorius mokslainės tiesiog atsakė: „jezuitai, niekingiausia rolę atgrajino kaip istorija rodo Vengrijoj, todel jie priimti už guldytojus religijos buti negali;“ galop dadejo: kad ir jeigu placziaus reikalas yra izgul-dint religiją, tai pataikis tą padaryti ir zokoninkai Pijorai.

Visi gyventojai Vengrijos pagyrė direktoriaus pasielgimą, nes jezuitai ten ēsą izs visokių tautų ateiviai, o zokoninkai Pijorai Benediktinai ir Cisteriai, yra tos szalies gimę kunigai, kurie 1848 m. stiprei laikėsi su žmonėmis už savo tėvynę, todel jų darbus paliekt neužmirsztancziais.

ŽEMISZKAS ROJUS

Pereitame mete daktaras Mortenstein del moksliszkių tyrinėjimų, leidosi kelionen į Siamą, toje kelionei netol pakraszczzių Siamo ant salutės Koli, patēmijo jis kaipo žemiszką rojū.

Ant tos salutės gyventojai vaiks-zcioja nuogi, nes oras yra gana sveikas ir patinkamas nuogiems.

Pinigų tarpe gyventojų suvisai neyra, nes neturi ant ko juos naudot. Pakraszczziuose salos daugybė yra oisterių, girios pilnos žvėrių, žvėrelių ir visokių paukszczzių, ant medžių giriose kabo visoki valgomi vaisiai, ir gyventojai neturi suvisai reikalo dirbti darbus apsunkinanczius jų kuną.

Vyrai ir moters, suaugę, seni ir maži, jie ten tik bovijasi valgo, geria ir tinginiauja. Prieg tam keliauninkas sako: dyvitis reikia izs gamtiszkos stebuklingos noturos, sziltos gražios ten dienos, o dą sveikesnės,

ramesnės stebuklo naktis.

Ypatingiausias gyventojų maistas yra ryžiai ir visoki vaisiai, kurių per pilnai turi. Vaisingumas visoko iš noturos, yra geriausias. Grožybė girių su jų gyventojais kokia ten yra, negalima apipasakoti.

Nors tas užkampėlis žemės neapsakomai išrodo stebuklais gamtos apdengtas, bet nuo pakutenimo nesmagių priežasčių ne yra visai liuosas teip del perkeliautojų, kaip ir del paczių salos gyventojų; rikszte tik toji vienintėlė: daugybė skrusdzių ir kitokių smulkesnių gyvūnų, pagrysta gyventojams.

BBŽNYCZIOI VAGILKA.

Turone, mergina A. K. pasikopavijus ant aukų sudėtų per žmones į skarbonkas, užsislėpė naktin bažnyčioje, iszkraustė iš visų skarbonkų pinigų.

Ant rytojaus, atėjęs zakristijonas į bažnyčią, žiuri kad visos skarbonkos atplėšytos ir pinigai iszkraustyti; kaip tas galėjo pasidaryti, zakristijonas suprastie greit negalėjo, nes duris rado visur užrakytas kaip paliko; bet norėdamas kanecz patyrti priežastį, sliukinėjo pakampėms ar neužtikis pėcaką darbo — po kampus betyrinėjant, iszgirdo palengvėliszką sujudimą ko ten ant pamokslinczios, ir zakristijonas užlipęs auksztai, rado jauną vagilką pamokslinczioje tunanczią su pinigais.

Pinigai tapo atimti, o kaltininkę perdavė teisdarystei.

Vokietijos ministeris apszvietos Stud pasirengęs kanecz iszguiti iš mokslainių iszguldymą katalikiszką religijos lenkiszkiems vaikams jų tėvų kalboje, dar uždraudė tą miestuose Kocianuose, Kelczevoje, Czempine, Krzyviniuose, Mongoline Trzemeszine ir daugume kitų miestų.

Pries tokį pasielgimą ministerio, sujudo žmones viso Poznaniaus, daro suveigas krivules, paduoda skundus, bet tuomi laik nieks nieko negelbsti.

Iszguldymas katalikiszkos religijos visose mokslainėse, pradedant

nuo pradinių siekiant ik gimnazijų ir auksztesnių.

Szventasis Tėvas pakėlė Ryme į vyskupus rektorių Amerikoniszkos kolegijos Ryme kun. O'Connellį.

Szlezijoje, mieste Darota prabaszczius vokietis užgynė lenkams dėti paraszus lenkiszkus ant karunų bažnytinių per lenkus pasteliuotų.

Siberokų įpročiai.

Szaltojoj Siberijoje yra nekurie įpročiai nepeiktini, nes ten jaunos merginos noroms ar nenoroms, turi iszmokti gaspadinystės luobą gerai.

Mergina po apšvedimui, po prisiegtai padarytai su vaikinų jog laikysis vienybėje sugyvenimo ik smert, turi neatbutinai pati kaipo jaunamartė parengti veselninkams pietus savoms rankoms.

Ant tokių pietų, užpraszo visus mylimesnius pažystamus ir kaimynus, teipgi užpraszo prakilnesnius žmones, ir nuo tad tēmyjimas prasiided ant gabumo jaunamartės, ir visai ateitei busenczios szeimynos.

Bet ar visada galima užsitikėt, kad žmones nors geriausiai padarytus pietus pavalgę, sakys kad buvo gerai numanancziai valgis padarytas.

Žmonių sudas, tankiai esti atmokėjimu už gerovę bloguoju, ir jaunoms siberokėms tas atsieina.

Mergelės Siberijos, nuo mažumelės lavina savę, idant kuo geriausiai mokėtų padaryt valgi, nes tuomi savo vardą nepažemina, bet pauksztina, ir patrauke prie savęs jaunų mislį.

Kiniszki szaltiniai.

Kinijos szalį nors prispaudė žiurint vieszpatystės civilizuoto svieto, szaltinius verdanczius maisztų, žiurint jau apgesino; bet ar teip yra tikrai, sunku iš szalies tēmijant bent kam suprast.

Pirmiaus, kaip sako pasiuntinis kiniszkaskas Jukiung Prancuzijoje, vieszpatystės reikalavo kontribucijos 200 milijonų tealų, toliau jau reikalavo 300 milijonų tealų. Kinai, jis

sako tą atmokėti pajiegs be didzių vargų; pagal propoziciją sir Hart atmokės tą kontribuciją tik uždėti muitai, bet Junkiung kitas svarbesnes kvesstijas iszreiszkė.

Ciesorius Kinijos negryž į Pekiną toliai, kol bus nors kiek ten europinės kariumenės.

Jis, pasiuntinis sako: Negalima atminti, kada iszszaukta per boxerius maiszatis galės galutinai buti isz pajiegtų iszrauta. Ciesorius Kinijos, paraszymu keletu ediktų negali bokserių szalininkystę greit nugasdint liginai, kaip, kad Maskolijos caras nenugasdina nihilistus.

Boxerius nepanaikins tol, kol netaps užbaigtas traktatas pakajaus, o po to, ir svetimžemiai bus be baimės szalyje Kinijos.

Paskutiniai nelaimingi pakliudymai, Kinijai yra kaipo gera lekcija arba pamokikimas. Yukiung sako: Ateitėje kiniszka armija, bus apszarvuota gana stipriai naujausio iszmislo ginkluose; jau ir dabar kinai apszivelgę pasirupino savus arsenolus, ir trumpame laike apsirupins teip, kad nereikalaus nieko iš užsieniu szalies, nereikalaus nuo civilizuotų europiecių, idant juos pamokintų pabriuose kariszkų ginklų dyrbti ir mislintie. Kinija toliau nesistebēsenti kad ir taptų užginta kas gabenti į ją iš Europos arba Amerikos, nes pasirupins viską savo turėti.

Kaip greit, ir koku budu viskas užsibaigs, sunku spėti.

Ar baigsis Afrikoje karė?

Karė anglikų su burais Afrikoje, yra didis pavaikslas visom tautom, kad tie žmones ik paskutiniam gina tėvynę ir tautą; ant to net patis anglai su dyvais žiuri, kad dar ministeris karės pagarsindams stovį dalykų, iszreiszkė, skaitlis koks žmonių žuvo Anglijos karėje su burais. Nuo pradžios karės Anglijos su burais ik dabar, žuvo 714 aficierių; 14,264 kareivių; 314 kareivių mirė sugryžę į Angliją iš Afrikos; 2493 podaficieriiai ir prasti iš priezasties tos karės, jau dar suvisai netinkanti

į kareivystę. Pinigo Anglija palydė jo ant tos karės jau arti tiek, kiek kasztavo didžiausia sviete kariszka kontribucija prancuzams laike karės su Vokietija, pinigų stoka, reikia skolint. Kada bus užbaigta tos karės, pats anglai negali atmyti, ir apie tai pranaszauja atvyrai paczios Anglijos bepusiszki laikraszcziai.

Pagal žinę paduodanczią, isz Kronstadto per korespondentą „Times“ neatbutinai reikalaujama, idant Anglija iszsiųstų veikiausiai naują kariumenę, ir jeigu ik szio meto rugsėjū karė neužsibaigs, turi trauktis dą visą isztisą metą. Jeigu teip, tai kas gali atmyti apie užsibaugimą karės ir per tą kitą isztisą metą? burams duonelės nė meselės nestokuoja, pinigų duoda isz iszgaben-to svetur kapitolo ir siuncziamų aukų prezidentas senelis Krugeris; gin-klų jie turi gana, nors anglai nemažai atima.

Anglikai besitikėdami greito karės užbaigimo apsvylė, nes patis mato, kad burai už szvencziausę priderystę paskyrė karę iszlaikyti ik paskutiniam, ir tame matyt, kad tų priderysczių tie apginėjai tautystės, liuosybės ir tėvynės laikšis stipriai.

Nors mažutėliai skyriai burų patenka anglams, bet tai ne yra tikrieji szalies kariautojai ir netikri kareiviai.

Visa pajiega burų dabartės dą yra stipriai apsiszarvavus.

Pretorijoj viltis tokia: užbaigta karės tik tada bus, kada neteks burai grynai pajiegy, bet tuomi bėda, kad tos pajiegos užsibaigs dą kas žin kada.

Padarę buvo anglai plianą, kad neatbutinai reikia pasigauti burų gar- sų vadą Devetą, bet tą begaudant, besivarinėjent, patis nežino kaip an- sai nei vėgėlė slidzia krutinia iszsly- sta isz gaminamos anglų varžos, ir vel neturi rankose. Jei pasmunka vadas, tai ir jo pajiegą anglai nepa- sigauna.

Bespendzent slaiostas ant Deveto, burai visą skyrių anglikų po vadovy- ste pulkauninko Denniso szmurkszt

ir suvarė į savo varžą, o anglai apie tai, urėdiszkai ausis suglaudę tyli, negarsina.

Laikraszcziai pranesza, kad mote- ris jen. Botho isz priezasties didžio susivarginimo reikaluose taikymo Anglijos Kitchenerį su jos vyru idant baigt karę, iszvažiuos į Holan- diją, ir ten melsenti prezidentą senį Krugerį idant apsiimtų baigti tarpe burų ir anglų Afrikoje karę.

Ar tos moteriszkės maldavimai galėtų ką gelbėt, ar jos paklausys senis, negalima spėti.

Smulkmenos.

Poznaniuje mieste Bygdoszcz gmi- navas sudas nubaudė 9 lenkus už giesmelę kurią giedojo garbindami Szv. Mariją kaipo karalienę Lenkijos karunos.

Austrijos Szlezijoj Cieszine, szimėt per velykų szventę lenkiszkoji ba- žnyczioje pirmu kart lenkai iszgir- do užgiedant rezurekcijas vokiszka; isz to žmones pasipiktino, ir nenori nieko aukaut ant bažnyczios reikalų.

Holandijoj iszgeria alaus kožna ypata per metą 45 galionus; žinoma vieni daugiau kiti mažiaus, bet abelnai rokuojant, po tiek ant kožno pareina.

Italijos vieszpatystės izde, vis di- desnis darosi deficitas; parlamentas nežiurėdamas ant stokes pinigų, pa- skyrė neseniai vel del marinarkos 23,732,000 dol.

Italijonų 40,000 sziamė mėnesyje iszsirengia apleist tėvynę savo Ita- liją o keltis į Suvienytas Valstijas Amerikos.

Priezastis kėlimosi svetur yra ba- das.

Bulgarija apvaikszcziuoja szventę 25 metė sukaktuves nuo iszsilaužimo isz po jungo Turkijos.

Visa Bulgarijos szalis su dide isz- kilme tą atmincziai paskirtą dieną szventė.

Londonas pagal paskutinį sura-

szą priskaitė gyventojų 4,536,037 gyventojus. Daugiaus szimet neigu 1900 m. 308,716.

Varszavoje užsidėjo žydiszka bro- liszkos pagalbos draugystė, į kurią pristodami žydai turi vartoti lenkisz- ką kalbą.

Juokai.

Ant szventoriaus per atlaidus susiėjo seniai matęsi dvi bobelkos Kungienė su Veiveriene.

Kungienė pasisveikinus užklausė:

— Sveika ar druta sesute, kas girdėtie pas Junis? O kaip tavo marti? Ar svei- ka? ak tokia graži, tik galite sutiktie kaip su aniuoluku?

— Veiverienė susiraukė, mestelė ranka ir tarė: Ką czion sesute pasakoji kaip su aniuoluku, mat kaip iszsipusto, graži kaip aniuolukas, ale akiplėsza kaip barsukas!

— Kunigienė: Na tai dabar, kad asz ro- kavau ksip aniuolukas otu sesuva sakai kaip barsukas, tai ar nesusiraujat kaip kada?

— Vai tu sesialia Veiverienė atsakė: Paskutinį kartą kad susirovėm, tai, toj „peklos vizsta“ kad spirė man į pastur- galį, tai ve, net ir dabar galva apkvaitus; ant galo kaip durė szpiga į panosę, tai temapone, už minutos, isz iszgasczio sztai rozė prisimetė po padu, kad ir dabar vaikszcziot negaliu.

* * *

Dzuketio arklį tvarte velnias jodo.

Sunus tėvo arklį pasiėmęs, per nak jo- dē kur toli pas mergas, ir suszilusį palei- do tvarte; ant ryt bernas Jonas paleido arklus girdint, o tėvas žiur kad arkliai visi sausi, bet vienas apgarbinevęs, suszu- ko: Žurėk Jonai Jonai, kuoki cion zaba- bonai, velnias kumely apžargojo; ir vi- sus plaukus užraitėjo; dzievaž o ku, no tokios peklos zababonų, begsu jieszkot rodų pas klebonų.

Mat dziuks mislijo, kad velnę isz tvar- to, nieks kaip tik klebonas tegali iszvai- kint.

* * *

Vyras: Jus visos bobos turite velnią

Moteris: Nevisos mano patiekėlia, tos tik su velniu katros turi savo vyrus.

Praneszimas.

Neužilgo bus galima gauti „Tė- vynės“ spaustuvėje Kriauszaiczio „Gramatiką Lietuviszkos Kalbos“. Susiv—o sanariams ji kasztuos 15 centų; paszaliniams 40 centų.

Miljonierų yra Suvienytose Valstijose Amerikos 3828, o 50 metų adgalios, buvo vienas žmogus Suv. Val. Amer. turintis 5 milijonus doi.

Kaip grybai po lytui, taip Suv. Val. Amer. sudygo milijonieriai.

Green Castle, Ind. D. W. Minshall padovanojo universitetui Depaw trečiąją jau dovaną 50.000 dol. pabudavojimo mokslizkos salės. Budavot salę kontraktas jau padarytas.

Atitasimas klaidos.

Minersvillės vys. Valancziaus knygyno sąnarių pagarsinta tik 7, turi būti 8.

A. ✝ A.

Stasys Franka, sąnarys kuopos No 24 (Glen Lyon Pa.) numirė 10 diena balandžio, palikdamas didžiausiame nuliudime savo pacią, Elzbieta. Velionis buvo pilnu sąnariu S. L. A.

SUSIRINKIMAS.

52-ros kuopos Minersville, Pa., bus laikytas 19 diena Gegužio t. y. nedėlioj 1 adyną po pietų, ant kurio užpraszau visus sąnarius susirinkti. Bus svarstyta koki įneszimai bus reikalingi ant seimo.

J. Ramanauckas, sekr.

BALIUS!

Lowell, Mass. 86 kuopa vardan d-res D. L. K. Algerdo laikis 2-ra metinį balių 25 Gegužio (May) 1901 m. ant Burks Hall po No. 100 Middle st. Muzikantai grajįs Lietuvįszkus szokius. Įrasidės 7 valanda vakare. Inžanga vyrams 30 centų, moterims 15 centų.

Szirdingai užpraszom visus lietuvius ir lietuvaites kaip vietinius taip ir isz aplinkinių miestelių atsilankyti.

Komitetas.

TEMYKIT LIETUVIAI!!

Nuk szio laiko paleidžiam žodynėlius ko pigiausiai, idant kiekvienas tautietis galėtų ausipirkti, ir davęs apsidaryti kiszianiuje nesziodamas pasižiūrėti kada jam prireikia kokio žodžio, įvisada turėti.

Lietuvizskai - Anglizskajį gaus už 70 centų; abudu už dolerį. Kas norėtų pirkti nesusiutus abu gaus už 80 centų.

Kun. P. Saurusaitis
Waterbury, Conn.

LIETUVIS

Muzikalizskas Profesorius.

A. P. Dyczkauskas lietuvis puikiai mokina grajintie ant visokių įstrumentų kokie tik yra, jis patsai sutaiso tinkanczjas notas, ir gana faktizskai mokinami jo studentai, pataiko iszmokti grajįnimą greitai.

P. Dyczkauskas mokina teipgi Dainorių draugystes, dainuoti ant 4 balsų.

Jo adresas:

1835 Cedar st., Philadelphia, Pa.

AR ESI KURCZIAS??

Visokis kurtinis išgydimais gal naudotis dabar; tik nebiliai yra neižgydomi. Ožimą ausise sustabdom tuojaus. Parasyki bnda apkurtimo ir nedagalėjimo, o egzaminacija yra už dyką. Gyditis galima savo stuboje.

Dr. Palton. 506 La Salle Ave. Chicago, Ill.

ŽENKLUS SUSIVIENYJIMO norinti turėti, turi nusipirkt pas Centralizska Susiv. kasierių p. K. Radzeviczių pasiuncziant jam 1 d. ir 50 centu.

Adresas yra „TEVYNEJE.“

A. L. GRAICZUNAS,
(LIETUVISZKAS DAKTARAS.)
772 Milwaukee Avenue. CHICAGO, ILLINOIS

PRIIMA LIGONIUS { nuo 8 iki 10 ryto,
nuo 12 iki 1 po piet,
nuo 7 iki 9 vakare.

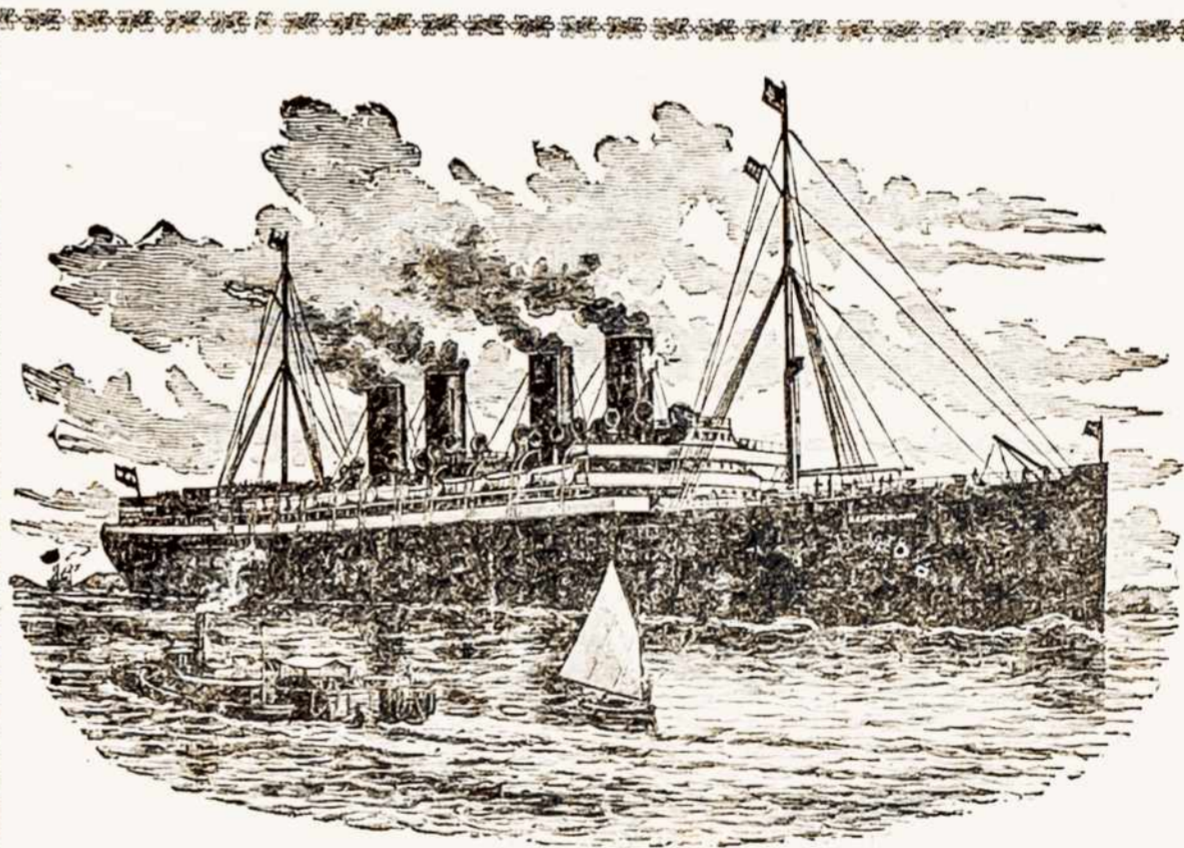
Ateik pats arba gali paszaukti į savo namus. Gydau pasekmingai ir didžiausioje paslapyje užlaikau užsikreczianczias limpanczias gėdingas ir prastoto vyrizskumo ligas. Atsiszauken tiems per laiszką su apraszymu savo ligos duodu rodą.

F. S. Klinges.

- Maliorius dekoracijų Bažnycziose.

Malevoja paveikslus (abrozus) del Bažnyczzių ypatingai del altorių, puikiai iszdabina bažnycziose sienas ir kitokias dekoracijas.

Adresas: F. S. KLINGES
293 Carey Ave. Wilkes Barre, Pa.

Parduoda Szifkartes

Ant geriausių ir sparcziausių expresavų ir regularizskų laivų į visas szalis svieto; parduoda tikietus gelzkelio į visas dalis Amerikos. Permaino visų szalių pinigus ant amerikonzskų, suteikia sveikiausias rodas visuose reikaluos žmogaus.

M. Rosenbaum.

609 S. 3rd st., Philadelphia, Pa.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

*Mano Dirbtuve tapo
Apdovanota*

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parodos už rupestingą, teisingą ir artistiską išdirbimą.

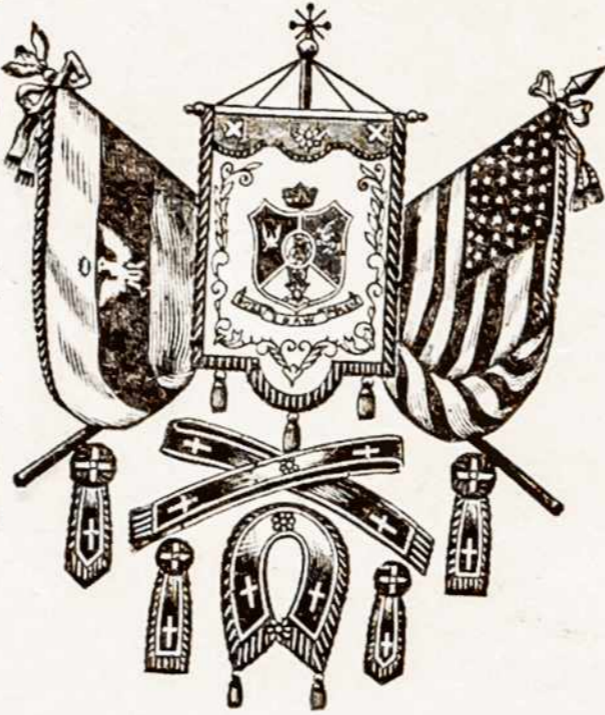

**KARUNŲ, SZARPU,
KUKARDŲ, ROZETŲ,
BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.**

Turiu už garbę apreikšti guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad aš dirbu visus augsčiaus paminėtus daigtus **Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei**, nes per 30 metų užslimdama išdirbimais įgijau geriausę praktiką ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

K. Radzeviczius.

Puikiausia visam Shenandoah'ri

RESTAURACIJA.

Tris syk ant dienos **KARSZTI UŽKANDZIAI**, o teip visada szal ti dykai. Geriausi ir pigiausi **PIETUS**, viskas szviežia: **CIGARAI** pirmos klesos. Priegtam kožnas lietuvys ras **SZIRDINGA RODA** kiekvienam reikale. O ir **PINIGUS MAINO** ir siunczia į **LIETUVA** ir į kitas dalis svieto.

121 E. Centre str,
SHENANDOAH, PA.

V. Chmieliauckas

E. CENTRE STR.

SHENANDOAH, PA.

Užlaiko didelę **krautuve cigarų, vyno** ir visokių **likierių**, o pardavinėja pigiaus nēkaip svetimtaucziai, kurie užlaiko pulkus agentų nutukusių už lietuviszkus pinigūs.

Taigi vyrai susipraskime, ir duokime uždirbti saviszkiu:

A. Maslauckas,

Geras ir prieteliszkas mus žmogus, užlaiko gerus gėrymus, ir yra gana dorus ir pasznekamamas lietuvis. Pas jį išpuola atsilankyti.

Ant W. Main ulyczios Plymouth, Pa.

Šios knygos yra gaunamos S. L. A. Spaust.

Budas senoyės lietuvių ir žemaičių	50c.
Istoria Europos	15
Kražių skėrdynė	.....
Padėjimas lietuvių tautos rusų viesznatystėj	35
(Ta pati kniga maskolizskoi kalboi	.....
Kristiono Donelaicio rasztai (eilės)	40
Medega mūsų tautiszka vaistinikystai	40
Medega Sim. Daukanto biografiai	80
Pajauta, (pasaka isz Lietuvos istorios)	60
Naktys (eilės) E. Youngo, vertė L. Ivins.	15
Pavasario balsui, (eiles Mairionio)	15
Kanklės, (eilės ir dainos)	15
Jonas isz Kempės ir Szilka, (eilės)	15
Gipsinis Jotis ir Per kytrumą, (pasakos).	15
Zentas del parodos (komedia), vertė Sel.	15
„Tėvynė“ 1896 metų, visi numerai	100
„Tėvynė“ 1897 metų, visi numerai	1,50
„Tėvynė“ 1898 metų visi numerai	1,50
„Tėvynė“ 1899 metų visi numerai	1,50
Kun. A. Burba, jo gyvenimas ir darbai	25
Istoria szventa seno ir naujo įstatymo	50
Prilips Ožys liepto galą (Drama 5 aktuose 2)	15
Mainieris ir leberis	20
Diedai ir Gražina	30
Trumpi Atsakymai priesz Religiją	20
Dogmatas apie Pragarą	15

Spaustuve

Susivienijimo Liet. Amer.

Geral, greitai ir pigiai atlieka visokį drukoriszka darbą: drukuoja knygas, visokius tikietus, konstitucijas, cirkullorus, gromatas, bylas, plakatus, visiting cards, business cards, abelna atlieka visokį drukoriszka darbą, kokio tik kam prireikia. Turint kas del drukavimo ka nors, meldžiam atsisaukti ant szio adreso:

T. Astramskas,

31 N. 9th. str. Philadelphia, Pa.

Lietuviszka Dirbtuve

ARNOTU, KOPU, BAL-
DAKIMU, ir kitų visų
bažnytinių parėdų; tei-
pogi del draugyszių:
KARUNU, KUKARDU,
KEPURIU, ŽENKLU ir tt.
Norėdami savo darbu
suszelpti savo tautietę
ir kad tas darbas būtų
priderancziai atliktas,
atsiszaukite pas:

T. ANDRIUSZEVICZAITE

115 W. Division St. Chicago, Ill.